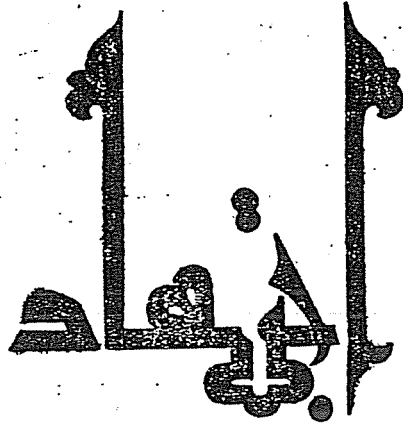


۱ اگستوس ۳۲۷

پوسرو ۲۸



آدرهس :

آدرهس :
اجتهاد اذارخانهبی :

شهر امانتی قارشیدنده دائره

مخصوصه در .

سندک آبونه بدلی ۴۰ ، نسخہی

۲ غروشددر .

IDJTihad

Constantinople



اوچنجی سنه

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر فنی ، اجتماعی ، ادبی ، مجموعه



قادینلرده غایه حیات

بالخاصه بعض حقیقتلر، هیچ بیر زمان کافی درجه تکرار ایدیله من. قادینلر حقدده شویر قاج کله، اعتقاد منجه، او دورلو حقیقت لرك لسانی در، عائله تشکیکنده قادینك متفوق رولی بیر درجهده در که بونلرك مقدرات اجتماعیلری، منسوب اولدوقلری اقوامک و حکومتلرینک شکل و مقدراتی آمین و تخمین ایچین بیر معیار صحیح و معتبردر. مثلاً بیر انکلیز عائله سنک مطالعه سی، بیر انکلیز عائله سنده قادینک و اولادک حقوق و وظائفک تدقیق بوتون انکلیزده نك روح اجتماعیسنی تدقیق و رؤیت دیمکدر، و، قادینلرك وضعیت اجتماعیسنی تقریر ایدن حکومت دکل، بالعکس حکومتک وضعیتنی، تأثیرات دورادور ایله، صورت پذیر ایدن قادینک و عائله نك وضعیت اجتماعیسنی در. بنابرین ملنلرك عائله تشکیلاتی، تشکیلات حکومتلرینک «مینیا تور» ی، کوچوک فقط طبق طبقه بیر نمونه سی دیمکدر.

بوراده قادینك ادوار ماضیهده، همان هریرده، دائماً دون وهر قومک سویه تمدنیله برابر متعالی اولان موقعندن، حقوقندن بحث ایتمه جکیز. بو بحث حوزه نظریاته داخلدر. بز دائرة عملی بی چکمک ایسته مه یورز. قادین لرمزک دائماً کوزلری اوکنده طومالرخنی آرزو ایتدیکمز بیر فهرست حیات وامل، بیر خریطه معیشت و کوشش چیزمک ایسته یورز.

«قادینلر نه ریاضیات عالیه، نه ده تهله سقوپلر احیا و اختراع ایتمه مشلردر. فقط قادینلر بونلرك جمله سندن داها بویوک، داها بلند پیر اثر ابداع ایدیورلر: جهانده اُکعالی،

درجهلر ایستر، شرف ورتبه لرك ارثاً انتقالی قبول ایدر، فقط بونلرك قابیلی [مسدودالباب] قالماسنی چکه من: اهلیتک، اردهده صروده شرف ورتبه دن حصه آلمایه دغوت اولونماسنی آرزو ایدر. هیچ بیر کیسه پایه Rang یه اونک قادار رعایت کار دکر در، هیچ بیر کیسه «قاست» [۱] فکرینه اونک قادار بیگانه دکر در. بو امتیازات اونی هیچ ده اغضاب ایتمز، لاکن امتیازاتک صرف مساعدت مخصوصه حالده بولونماسنه رضایر من: امتیازاته، امتیازاتی استحصال ایدن وظیفه لر، وجیه ذمت لر ربط ایدر. بوتون بوسیجه لر: (تاسیت) ک (زهر مهن) لر حقدده زده بر اقدینی توصیفنامه ده اجمالاً مندرج در. عینی مضاعف و متضاد تمایل، شعبات پولیتیکه نك بوتون قسم متباقی سنده تکرار آشهود اولور: نفوذ قرالی بی تحریب و اعتباردن اسقاط ایتمه بی ید اقدارنده حفظ ایدرک نفوذ قرالی بی، تنک بیر صورتده تحدید ایدن اودر، بارئان اداره حکومتی یعنی، بیر فردک امریله دکل استشاره و افتاع ایله حکومتی تأسیس ایدن اودر، و قتیله عالم دینده او قادیار ذی قدرت، لان، بالذات هیئت ره بانیه نك بویوندرو. غنی چاک ایدن وقوف نفه سسیونال [۱] معتمدین و (موجودیت حقیقه) [۲] شکوهنی ره بانک آلدن آلاق بسیط بیر مؤمن سویه سنه تکرار ایدیرن دخی اودر، بیر صورتله که اهل کنائس بیر متوسط، بیر شفیع اولماق دن قطعاً ساقط اولمشدر و اهل اعتقاد کندی ایله رب واحدی، که الله در، آره سنده بیر متن مقدس دن [یعنی کتاب مقدسک متندن] غیری یرشی آرتق، قبول ایتمه مکده در.

[۱] قاست caste = زادکائغه و سراتبه جوق رعایت اولونان یرلرده صنوف اهالی.

[۱] Confessionnal = کلباده باباسک، کنام چیقاراجاغی وقت اوتورما سنه مخصوص دولاب شکنده کرسی.

[۲] موجودیت حقیقه Présencée elle دن مراد، «توخاریستی» دینلن خیره سز کلبا اکمکنده حضرت عیسانک قانک و جسمک موجودیتی در.

قادينلرک والدہسی، آفرینندہسی اولماق در. مسئلہ بی بوضورتہ درپیش ایتدیکی ایچین، در کہ اون دوقوزنجی عصرک اک بویوک ادبی و اک بویوک ذکاوت اولان (ویکتور هوغو):

La femme contient le problème social

یعنی « معمای اجتماعی نك آناختاری قادیندہ در » دیور. مسئلہ اجتماعی و ارکان ناظمہ جمیعت، شرق و غربہ متفاوت بولونسہدہ بو تفاوت.. بین الملل، بین الشرق والغرب، لایقطع آرتان تماس اجتماعی و تداول افکار ایلہ، مستقبلہ، بوسبتون سیلنہ جک در.

شرقہدہ غربہدہ اقوامک سرنوشتلری، قادینلر، لمس ورؤقی قابل بیر حالہ متجلی شفتت صمدانیہ اولان ید فطانتلریلہ یازاجاقلردر... وطنک حدودی بویندہ حرب ایدہرک، خاک حریت و اخوت اولان، خاک وطنی مدافعہ ایدہرک اولمک قادینلرک وظیفہسی دکل در. وطن بولندہ، ایچندہ حر، مسعود یاشانیلان بیر وطنی، ظلمہ یہ، تعدی کارلرد قازشی مدافعہ ایدہرک اولمک شرفی قادینک حتی دکلدر. قادینک وظیفہسی و حتی او وظیفہ بی دلیرانہ ایفا و او شرفی با کمال استحقاقا کتساب ایدہرک لری یتشیدیرمک در. قادینہدیرز: همشیرمز! قیزمز! سز خانہ نك ملکہسی سکز، بوقلمرو حکم وادارہ کرک معموریتنہ مرفہیتنہ اک زیادہ عملی جہندن باشلاہرق، سز اعتنا ایدہرک سکز. پاک و منتظم بیر مطبخدہ طوزی بیر، درجہ طبخی بولندہ بیر یومورطہ پیشیرمک دن باشلا یاراق (بہت ہو و دن) ک اک سماوی، اک رقیق «صونات» لری.. پیانونک فیل دیشرلرندن خانہ نك هوای سکون و آرامنہ صاحبیلہ یہ قادار چیقاجا قسکز. اونو تمایا جاقسکز کہ مبہط علویات یاخود مصدر علویات اولان دماغلرک کوکلاری معدہ لر دہ در. اونو تمایا جاقسکز کہ

Physiologie du Goût

یعنی «فیز یو لوجیای طعم» مؤلف مشہوری (بریا - ساواردن) ک پک معروف اولان

اک معظم اولان بیر اثر اولنرک دیزلری اوزہ رندہ وجود پذیر اولیور: فضیلتند بیر ارکک، فضیلتند بیر قادین: خانم قیز اینی یتشیدیرلش ایسہ کندیسنہ بکڑہ جک اولان اولادلر یتشیدیرر و بواثر جہانک اک بویوک شہنامہ آناری اولور... «کنج قیز بیر چیچک در، کنج قادین بیر میوہ در. ا کر میوہ فنا ایسہ چیچک دن نہ خاطرہ قالیر!

بیر قادین دن دورت شی مطلوب در:

قلندہ فضیلتک جایکیر اولماسی،
جہہ سندہ، ادب و تواضعک رخشان اولماسی،
دوداقلرندہ حلم و ملایمتک ایتسامی
المرغی ایش مشغول ایتہسی.

قادینک، اجتہاد مزجہ، غایہ حیاتی شویر قاج جملہدہ مندرج در. «فہمینیزم» قادینک ارکک لہ، حقوقدہ، تساویسنہ میال و معطوفدر. حقوقدہ مساوات آنجاق و ظائفدہ مساوات بولور. ندینی وقت مشروع ویا بایدار اولابیلیر. فہمینیزم بیر ترقی مادی مفراطک ولد غیر مشروعیدر. ترقی دیورز، تمدن دیمہ یورز. ہمہدہ ترقی مادی دیورز ترقی باشقا تمدن باشقادر. ترقی مادی عصر مزدہ دیواندام و ازدر خساردر. ترقی، مدنیت، اک صاف و بلند معناسیلہ «مدنیت» ی کیر یور.

قادینک وظائفی، ارککک وظیفہ سندن، اہمیتجہ، هیچ دون دکل در. قادینلرک حقوقی ارکک لک حقوقہ اہمیت تشریعہ جہ دکل نوعاً غیر متساوی در. ملت لر عائلہ لر دن متشکل اولدینی کیی عائلہ لک ناظمہ طالعی دہ قادین لردر. فقط مادامک اجتماعلریلہ قوملرہ وجود ویرن عائلہ لردر، اقوامک دہ طالعلری قادینلرک زانوی فطانت و شفقتلری اوزہ رندہ پرورشیا ب اولیور دیمک در.

بو حالہ قادین ایچین غایہ حیات، تجہ آمال، طبیعت طرفدن کندیسنہ تخصیص اولونان مقصدہ یتشمک اولاجاق؛ او مقصد او موضوع.. حیت مند، انسانیت پرور ارکک لک،

Dis- moi ce que tu manges je te dirai qui tu es

یعنی « یدیکی سوبله ، سنک نه قیراطده آدم اولدیغکی سوبله رم » سوزی هیچده طادسز طوزسز حکمت لزدن دکل در ، پک معنا بیر حقیقتی متضمن در و حقیقت کوزل اولماق ایچین زیئنه مفتقر دکل در .

سزک بیر منظومه شعریه بلیغه کزدن زیاده امور بیتیهده یکی بیر نظام وسهولت ، یکی پرواسطه استراحت و تصرف تصور و ایجاد ایتدی کیزی کورمک مرجح در .

سزک خانه کز نه قادار ، متواضع ، نه قادار بی احتشام اولورسه اولسون ، قوجاغکزده کی یاورونک دماغندن ، جهان انسانیتی تنور ایدده جک بیر کونش یاماق سزک الکز- ده در . سز بوکا طلبکار و مقدر اولای بیایر سکز . فکر انتظام ، جهانک روحک روحی در . بویوک انسانلرک روحی وظیفه عالیه و علویه سنی لایقیه ادراک ایتمش والدلرک شفقت ذی وقارندن صادر و متصاعد در . سزک ، خلاصه کلام ، وظیفه طبعیه کز ، غایه حیاتکزر عالیهلر و « انسان » اولان انسانلر ابداع ایتک در :

« انسان » اولماق نه در ؟ سوآله (مادام دوپره سانسه) که حر اندیش شاعرلرک سربلندی در ، بیر منظومه سنده سوبله جواب ویریر :

انسان اولماق ، بونی بیلیر میسین ؟ بو آرز ییرشی دکل در . صبور اولماق در ؛ عادل و توانا اولماق در ؛ اراده مند اولماق در . سومک در ، هر عالی مقصده ، نفسی حیات وجهدنی کاملاً تبرع ایتک در ؛ قوتی ضعیفاره خدمت ایچین قوللانماق در ، تحمل ایتک ، مظلوملره بیر لکده مبارزه ایتک در ؛ آلتیلا نلری یوکسکلیک در ؛ بوتون بی نصیلری قلبنده طاشماق در .

بوخصائل و فضائل ایله ممتاز اولان انسانلر . هواپرست والدلردن دکل ، وظیفه مقدسه سنی بیلن و غایه حیاتک خانه اداره ایتک و انسان یتشیدیرمک اولدیغنی بحق تقدیر ایدن والدلردن کلپر . معظم (که نه) مشهور (هوغو) والدلری

طرفدن تألیف و ترتیب اولومش ذی حیات بیرر کتاب عظیم عرفان و فضائل اولدی لر . (بر و توس) .. مختصر (روما) به آب حیات آقیتان قلیجک آب و تاب ، زوجه سی (پورجیا) نک شمع فضیلت و علویتدن استباط ایتدی . اک بویوک حکیمک اک بویوک کتابی ، اک بویوک شاعرک اک علوی شعری بویله حقیقی « انسان » لرک یاننده نه قادار ناچیز ، نه قادار خذفاره قالیر ! سزک مقدرات ازلیه و ابدیه علویه کز ، ای قادین لر ، تکرار ایدیسورز ، عالیهلر احیا و عالی انسانلر ابداع ایتک در . سزک مطمح نظر کز (صولون) لر (بر و توس) لر ، یتشیدیرمک اولسون ! سزلردن باشقا شیلر ایسته مک ، معتنا پک چوق شیلری ، بیلیمه بهرک ، هدر ایتک در .

ای انسانیتک بویوک آدملرینک بویوک کلک لرینک والدیه سی اولمش اولان مسعود و محترم والدلر ! شیمدی حضور فضیلتک زده رکوع ایدن قلب و روحک یوکسه لن مزامیر تجیل و تقدیسی هپ سز لره یالکزر سز لره دوغرو اوچور !

دوققور عبدالله جودت



وجدان

وجدان [یعنی ادراک نفس] ذره ده ، بالقوه موجود اولماق کرک در ، یوقسه ، دماغز کبی بیر ترکیب ذرات ، وجدانه مالک بولونا ما ز ایدی .

— مه بهرت —

حادثات وجدانه دن .. وجود غیر مادینک وجوبی استنتاج ایتک ایچین واقع اوغرا شمارلر ، بوجنسدن اولان دیکر بوتون معای کبی بیهوده اولدی .

— آ . مایر —

« وجدان » ایله « حیت » آره سنده کیفیه دکل آنجاق کیه بیر فرق وارد در .